

dan sonra ölünceye kadar daima bu mevkide kalmıştır. Nihayet 1727 yılı 20 Martında büyük dâhi, sabah saat 1-2 sıralarında çekmekte olduğu bir böbrek hastalığı sebebiyle ölüp gitti.

İşte, Newton bütün hayatını böylece ilmi çalışmalara hasretmişti. Bunun dışındaki meşguliyetlere pek zaruret olmadıkça karışmazdı. Esasen mizahtan anlamaz. Şiir, müzik ve güzel san'atlara pek bigâne kalırdı. Newton, ancak "halledilmemiş meseleyi" iliklerine kadar hissederek ve onun hâli için bütün zihni ve maddi âletleri kullanır ve hattâ yenilerini icadederdi. Kendisinden bahsetmiş olduğu bir yazısında zeki olmadığını, bilâkis oldukça geç anladığını; fakat bir mesele üzerinde pek uzun müddet sabırla, bıkmadan muhakemeler yürütebildiğini, bütün başarılarını çok düşünmiye borçlu olduğunu söylemişti.

Newton, hayatı boyunca ayrıca hiç evlenmemiş; sıhhati da iyi gitmişti. Öyle ki, öldüğü zaman ağzında ancak bir dişi eksilmiş bulunuyordu. Başarıları sebebiyle milleti de kendisine layık olduğu saygıyı göstermekte kusur etmemişti. Onu İngiliz milletinin en şerefli insanların ölülerine tahsis ettikleri Westminster Abbey'de defnetmişlerdi. Cenazesi dört gün halkın ziyaretine bırakılmış ve ondan sonra gömülmüştü. Halbuki, bir de meselâ Galilè'yi düşünersek, bu şanssızlığa esef etmemek elden gelmez. Galilè, sefil bir kulübe देनेcek yerde, yoksuzluk ve zaruret içinde can vermişti. Üstelik halk da ondan nefret ediyor, lânet yağdırıyordu. Oysaki, Newton, Galilè'nin parlak bir devamından başka birşey değildi. Nitekim hayatla geliş tarihleri bile böyle olmuştur: Galilè öldüğü yıl; Newton dünyaya gelmiş bulunuyordu.

Fakat, büyük bilgin ilimdeki bütün başarı ve şan, şereflere rağmen hayatını pek mütevazı, sâkin bir halde geçirmeyi her şeye tercih etmişti. Bilhassa onun ölmeden az önce yazmış olduğu şu parça, kâinat karşısında büyük bilginlere has gerçek tevazuunu pek açık surette göstermektedir:

"Herkesin beni nasıl gördüğünü bilmem; fakat, ben kendime, deniz kenarında oynarken, önünde hiç keşfedilmemiş engin hakikat okyanusu yayılmış duran ve cılâh bir çakıtaşı veyahut güzelge bir istiridye kabuğu bulmakla zevk duyan bir çocuk gibi görünüyorum."

Bibliyografya :

- 1) Prof. William Dampier (Çevir. René Sudre) : Histoire de la Science, 1951 S. 190-227, Paris.
- 2) Prof. E. Temple Bell : Büyük Matematikçiler 1945 C. I. S. 82-107, İstanbul.
- 3) Dr. A. Adnan - Adivar : İlim ve Din, C. I. 1944, S. 196-219, İstanbul.
- 4) Pierre Rousseau : Histoire de la Science, 1954, S. 237-317, Paris.
- 5) Pierre Guaydier : Les Etapes de la Physique 1950, S. 24-32, Paris.
- 6) Prof. S. F. Mason : (Çev : M. Vergnaud) : Histoire des Sciences 1956, S. 212-219, Paris.
- 7) Prof. James Jeans : Fizik ve Filozofi 1950, S. 118-119, İstanbul.

Dünyadan Haberler

ALASKA

Alaska'daki Amerika'lı mühendisler muazzam bir nükleer infilâk için gerekli plânları tamamlamaktadırlar. Derin bir kanal ve liman hafriyatı için 3 imlâ ateslemesi yapılacaktır. Hâli hazırda plânlara göre kıyıdaki atom infilâkları 750 ayak, sahilden açığtakiler ise 450 ayak derinliğinde olacaktır.

Şimdiye kadar bir benzeri yapılmamış olan bu tecrübenin mahallî her ne kadar uzak şimalin daimî buz tutmuş mıntakası ise de, mühendisler elde edilecek bilgilerin, başka yerlerdeki büyük çaptaki maden hafriyatlarında tatbik edileceğine inanmaktadırlar.

İRAN

Dünya Bankasınca yol inşaatları için verilmekte olan kredilerin en büyüğü geçenlerde İran'a açılmıştır. 72 milyon dolarlık olan bu borç Batı ve Güney İran'daki ana yollardan 1500 milinin inşası için kullanılacaktır. Programa aynı zamanda Şiraz eyaletini limana bağlayacak 270 millik yolun onarılması da dahil edilmiştir. Birleşik Devletler Federal Yol İdaresinin İran hükûmeti ile teşrik-i mesai edeceği umulmaktadır. Bu işin toplam maliyeti 185 milyon dolardır. Dünya Bankasının finansmanı ise yarından biraz azdır.

KANADA

Montreal'in 45 mil garbında Ottawa nehrinde 800 bin kw takatinde bir enerji barajı ile gerilim hattının inşası başlamak üzeredir. İnşaatın toplam maliyeti 200 milyon dolar civarındadır.

HİNDİSTAN

Hint ve Nepal hükûmetleri Gandah nehrinde yapılacak çok maksatlı bir inşaat projesinin detayları üzerinde anlaşmaya varmışlardır. Plânlara göre Bahaisalothan'da 3000 ayaklık bir baraj ile 15 milyon dönümlük bir araziye sulayacak iki ana kanal, sulama sistemi ve 102 bin kw lık bir enerji santrali inşa edilecektir. Toplam keşif 149 milyon dolardır.

FRANSA

Fransız mühendisleri Şimalî Afrika'dan İspanya ve Fransaya gidecek 36 inçlik 1750 mil uzunluğundaki tabii gaz borusu güzergâhını tesbit etmektedirler. Boru Akdeniz'i Cebelitarık boğazı yakınından geçecektir. Bu projenin inşaatı takriben 500 milyon doları bulacaktır.

Ayrıca Cezayir'de de 41 milyon dolara mal olacak bir tabii gaz borusu şebekesi de kurulacaktır.

İSVEÇ

İsveç'te Arktik hattının şimalindeki bölgenin su enerjisi potansiyelinden faydalanmayı plânlaştırmak üzere görüşmeler devam etmektedir. En son plâna göre 40 kadar orta ve küçük ve İsveç - Norveç hududunda ise bir büyük enerji istasyonunun inşası icap etmektedir. Bu tasarı 5-7 milyon kw hâsıl edecek kapasitededir.